

ھىيەتكە كىرىش 5 (بىسى 4 - بەتتە)

’ۇشنىشى تاراۋ
پارتىيانىڭ ورتالىق ۇيىمىدارى

19 - تارماق
پارتىانىڭ مەملىكەتتىك قۇرلتا-يى 5 جىلدا ۋىبىر رەت وتكىزىلمەدى، ونى ورتا-لىق كومىيەتت شاقىرادى. ورتالىق كومىيەتت قاجەت دەپ تاپسا نەھەسە ولكە دارەجەلى ۇيىمداردىڭ ۇشتەن بىرىنەن استامى تالاپ ەتسە، مەملىكەتتىك قۇرلىتايىدى مەرزىمىنەن بۇرىن وتكىزۈگە بولادى؛ ەرەكشە احوال بولماسا، مەرزىمىنەن كەشكىتىرلىمەيدى.

مەملىكەتتىك قۇرلىتايدىڭ ۋاكىل سانى مەن ولاردى سايلانۋ ۋادىسىن ورتالىق كومىيەتت بەلگە-لىمەيدى.

20 - تارماق
پارتىانىڭ مەملىكەتتىك قۇرلتا-يىنىڭ قىزمەت ۇققىتارى مىنالار:

(1) ورتالىق كومىيەتتىڭ بايانداماسىن تىڭداۋ جانە قاراۋ؛

(2) ورتالىق ۋتارتىپ تەكسەرۋ كومىيەتتىنىڭ بايانداماسىن قاراۋ؛

(3) پارتىاداعى كەلىلى ماسەلەلەردى تالقلاۋ جانە ول جونىدە قاۋلى شىعارۋ؛

(4) پارتىيا ۇستازونا وزگەرىستەر نەڭىزۋ؛

(5) ورتالىق كومىيەتتى سايلانۋ؛

(6) ورتالىق ۋتارتىپ تەكسەرۋ كومىيەتىن سايلانۋ.

21 - تارماق
پارتىانىڭ مەملىكەتتىك ۋاكىل-دەر ۋماجىلىسىنىڭ قىزمەت ۇقىى مىنالار: كەلىلى ماسەلەلەردى تالقلاۋ جانە ول جونىدە قاۋلى شىعارۋ؛ ورتالىق كومىيەتتىڭ، ورتالىق ۋتارتىپ تەكسەرۋ كومىيەتتىنىڭ ۋشىنارا مۇشەلەرىن رەتكە سالۋ جانە تولقىتىرىپ سايلانۋ. ورتالىق كومىيەتتىنىڭ رەتكە سالىنغان جانە تولقىتىرىپ سايلانغان مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇشەلەرىنىڭ سانى پارتىانىڭ مەملىكەتتىك قۇرلىتايى سايلانغان ورتالىق كومىيەتت مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇشەلەرىنىڭ جەكە - جەكە جالىي سانىنىڭ بەستەن بىرىنەن اسپاۋى ۋىيسى.

22 - تارماق
پارتىيا ورتالىق كومىيەتتىنىڭ ۋار كەزەڭىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى 5 جىل بولادى. مەملىكەتتىك قۇرلىتايى مەرزىمىنەن بۇرىن نەھەسە كەشكىتىرلىىپ وتكىزىلسە، ونىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى سايكەستى تۇردە وزگەرەدى. ورتالىق كومىيەتتىنىڭ مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇشەلەرد-نىڭ پارتىيالىق ستاجى، ۋسوز جوق، 5 جىلدان جو-عارى بولۋ كەرەك. ورتالىق كومىيەتتىڭ مۇشەلە-رى مەن كاندىدات مۇشەلەرىنىڭ سانىن مەملىكەت-تىك قۇرلىتايى بەلگىلەيدى. ورتالىق كومىيەتت مۇ-شەلەرىنىڭ ورنى بوس قالسا، بوس ورن يە بولغان داۋىس سانىنا قاراي ورتالىق كومىيەتتىنىڭ كاندىدات مۇشەلەرېمەن تولقىتىرلادى.

ورتالىق كومىيەتتىنىڭ جالىي ۋماجىلىسىن ورتا-لىق كومىيەتتىنىڭ سايباسى بيۋروسى شاقىرادى، ول جىلىنا كەىمىدە ۋبىر رەت وتكىزىلمەدى. ورتالىق كومىيەتتىنىڭ سايباسى بيۋروسى ورتالىق كومىيەتتىنىڭ جالىي ماجىلىسىنە قىزمەتتىنەن ەسەپ بەرەدى، ونىڭ باقلاۋىن قاپلىدايدى.

مەملىكەتتىك قۇرلىتايى جابىق كەزدە ورتالىق كومىيەتت مەملىكەتتىك قۇرلىتايدىڭ قارالارىن اتقا-رادى، پارتىيانىڭ بارلىق قىزمەتتىنە باسشىلىق ەتتە-دى، سىرتقا قاراتا، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنا ۋاكىلدىك ەتەدى.

23 - تارماق
پارتىيا ورتالىق كومىيەتتىنىڭ سايباسى بيۋروسىن، ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋ-روسىنىڭ تۇراقىى كومىيەتتىن جانە ورتالىق كومىيەتت-تىڭ باس شۇجىىن ورتالىق كومىيەتتىنىڭ جالىي ۋماجىلد-سى سايلالايدى. ورتالىق كومىيەتتىنىڭ باس شۇجىى، ۋسوز جوق، ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋروسى تۇ-راقتى كومىيەتتىنىڭ مۇشەلەرى اراسىنان سايلانادى.

ورتالىق كومىيەتتىنىڭ سايباسى بيۋروسى جانە ونىڭ تۇراقىى كومىيەتى ورتالىق كومىيەتتىنىڭ جالىي ۋماجىلىسى جابىق كەزدە ورتالىق كومىيەتتىنىڭ قىزمەت ۇققىتارىن جۇرگىزەدى.

ورتالىق كومىيەتتىنىڭ شۇجىچۋى — ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋروسىنىڭ جانە ونىڭ تۇراقىى كومىيەتتىنىڭ ۋس باسقارۋ قۇرلىمىي؛ ونىڭ قۇرا-مىنداىملاردى ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋروسە-نىڭ تۇراقىى كومىيەتتى كورسەتىپ، ورتالىق كوئىيە-تەتتىنىڭ جالىي ۋماجىلىسى ماقولدايدى.

ورتالىق كومىيەتتىنىڭ باس شۇجىى ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋروسىنىڭ ۋماجىلىسىن جانە ورتالىق كومىيەتت سايباسى بيۋروسى تۇراقىى كومىيەتتىنىڭ ۋماجىلىسىن شاقىرۇعا جاۋاپتى بولادى ۋارى ورتالىق كومىيەتت شۇجىچۋنىڭ قىز-مەتتىن باسقارادى.

پارتىيانىڭ ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىيەتتىنىڭ

قۇرامىنداىملاردى ورتالىق كومىيەتت بەلگىلەيدى، ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىيەتتى ۋنوراعا جاۋاپتى بولۇ ۋتۇزىمەن جۇرگىزەدى.

ۋار كەزەكتىى ورتالىق كومىيەتت سايلاپ شىققان ورتالىق كومىيەتت باسشىلىق قۇرلىمى مەن ورتالىق كومىيەتت باسشىلارى پارتىيانىڭ ۇنەملىك قىز-مەتتەرىن كەلەسى كەزەكتى مەملىكەتتىك قۇرلىتايى اشلا-مان مەزگىلدە، كەلەسى كەزەكتى ورتالىق كومىيەتتىنىڭ جاڭا باسشىلىق قۇرلىمى مەن ورتالىق كومىيەتت باشسى-لارىن سايلاپ شىققانغا دەيىن باسقارا بەرەدى.

24 - تارماق
جۇڭگو خالىق ازاتتىق ارىميا-سىنىداى پارتىيا ۇيىمدارى ورتالىق كومىيەتتىنىڭ نۇسقاۋى بويىنشا قىزمەت سىستەيدى. ورتالىق اسكەرى سىتەر كومىيەتتى ارىمىاداعى پارتىيا قىزمەتى مەن سايباسى قىزمەتكە جاۋاپتى بولادى، ارىمىاداعى پارتىيانىڭ ۇيىمىدىق ۋتۇزىلىسى مەن قۇرلىمىلەردى جونىدە بەلگىلەمە شىعارادى.

ۋتورتىنىشى تاراۋ پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۇيىمدارى

25 - تارماق
پارتىيانىڭ ولكەلىك، اۆتونومىيا-لى رايونىدىق، توتە قاراستى قالالىق قۇرلىتايلىرى، رايوندارعا بولىنگەن قالالىق جانە اۆتونومىيالى وي-لىمىستىق قۇرلىتايلىرى، اۋداندىق (خوشۇندىق)، اۋ-تونومىيالى اۋداندىق، رايوندارعا بولىنبەگەن قالالىق جانە قالالارعا قاراستى رايوندىق قۇرلىتاي-لارى 5 جىلدا ۋبىر رەت وتكىزىلەدى.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى قۇرلىتاي-لارىن سول دارەجەلى پارتىيا كومىيەتتەتەرى شاقىرا-دى. ەرەكشە جامعايدىا، ۋبىر دارەجە جوعارى كومىيەتتىنىڭ بەكتىۋى ارقىلى مەرزىمىنەن بۇرىن نە-مەسە كەشكىتىرىپ وتكىزۈگە بولادى. پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى قۇرلىتاي-لارىنىڭ ۋاكىل سانىن جانە ولاردى سايلانۋ ۋادە-سىن سول دارەجەلى پارتىيا كومىيەتتەتەرى بەلگىلەي-دى جانە پارتىيانىڭ ۋبىر دارەجە جوعارى كومىيەتتە-نە بەكتىتەرەدى.

26 - تارماق
پارتىيانىڭ جەرگىلكتى ۋار دا-رەجەلى قۇرلىتايلارنىڭ قىزمەت ۇققىتارى مىناۋ: (1) وزىمەن دارەجەلەس كومىيەتتىنىڭ باياندا-ماسىن تىڭداۋ جانە قاراۋ؛ (2) وزىمەن دارەجەلەس ۋتارتىپ تەكسەرۋ كومىيەتتىنىڭ بايانداماسىن قاراۋ؛ (3) ۋوز رايونى كولەمىندەگى كەلىلى ماسەلە-لەردى تالقلاۋ جانە ول تۇرالى قارار شىعارۋ؛ (4) پارتىيانىڭ وزىمەن دارەجەلەس كومىيەت-تىن، پارتىيانىڭ وزىمەن دارەجەلەس ۋتارتىپ تەكسەرۋ كومىيەتتىن سايلانۋ.

27 - تارماق
پارتىيانىڭ ولكەلىك، اۆتونومىيا-لى رايونىدىق، توتە قاراستى قالالىق، رايوندارعا بولىنگەن قالالىق جانە اۆتونومىيالى وېلىستىق كومىيە-تەتتەرىنىڭ ۋار كەزەڭىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى 5 جىل بولادى. بۇل كومىيەتتەردىڭ مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇشەلەرىنىڭ پارتىيالىق ستاجى، ۋسوز جوق، 5 جىلدان جوعارى بولۇ كەرەك.

پارتىيانىڭ اۋداندىق (خوشۇندىق)، اۆتونومىيا-لى اۋداندىق، رايوندارعا بولىنبەگەن قالالىق جانە قالالارعا قاراستى رايوندىق كومىيەتتەرىنىڭ ۋار كەزەڭىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى 5 جىل بولادى. بۇل كومىيەتتەردىڭ مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇ-شەلەرىنىڭ پارتىيالىق ستاجى، ۋسوز جوق، 3 جىلدان جوعارى بولۇ كەرەك.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى قۇرلىتاي-لارى مەرزىمىمەن بۇرىن نەھەسە كەشكىتىرلىىپ وت-كىزىلسە، ول سايلانغان كومىيەتتىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى سوعان سايكەس وزگەرەدى.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتتە-تەرىنىڭ مۇشەلەرى مەن كاندىدات مۇشەلەرىنىڭ سانىن وزىنەن ۋبىر دارەجە جوعارى كومىيەتتەتەر جەكە - جەكە بەلگىلەيدى. پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتت مۇشەلەرىنىڭ ورنى بوس قالسا، يە بولغان داۋىس سانىنا قاراي كاندايدات مۇشەلەرېمەن بىرتەندەپ تولقىتىرلادى.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتتە-تەرىنىڭ جالىي ۋماجىلىسى جىلىنا كەىمىدە 2 رەت شاقىرلادى.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتتە-تەرى قۇرلىتايى جابىق كەزدە جوعارى دارەجەلى پارتىيا ۇيىمدارىنىڭ نۇسقاۋلارىن جانە وزىمەن دا-رەجەلەس پارتىيا قۇرلىتايلارنىڭ قارالارىن اتقارا-دى، ۋوز جەرىنىڭ قىزمەتتىنە باسشىلىق ەتەدى،

مەرزىم بويىنشا جوعارى دارەجەلى پارتىيا كومىيەتتە-نە قىزمەتتىنەن ەسەپ بەرىپ وتىرادى.

28 - تارماق
پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دا-رەجەلى كومىيەتتەرىنىڭ جالىي ۋماجىلىسى تۇراقىى كومىيەتتى، شۇجى مەن شۇجىيدىڭ ورنىباسارلارىن سايلالايدى جانە پارتىيانىڭ جوعارى دارەجەلى كومىيە-تەتتەرىنە جولداپ بەكتىتسەرەدى، پارتىيانىڭ جەرگە-لىمكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتتەرىنىڭ تۇراقىى كومىيە-تەتتەرى كومىيەتتىنىڭ جالىي ۋماجىلىسى جابىق كەزدە كومىيەتتىنىڭ قىزمەت ۇققىتارىن جۇرگىزەدى؛ ۇنەملىك قىزمەتتەردى كەلەسى كەزەكتى قۇرلىتايى اشىلغان مەزگىلدە، جاڭا تۇراقتى كومىيەتت سايلان-ىپ شىققانغا دەيىن باسقارا بەرەدى.

پارتىيانىڭ جەرگىلىكتى ۋار دارەجەلى كومىيەتتە-تەرىنىڭ تۇراقىى كومىيەتى مەرزىم بويىنشا كومىيەتتە-تىڭ جالىي ماجىلىسىنە قىزمەتتىنەن ەسەپ بەرەدى، ونىڭ باقلاۋىن قاپلىدايدى.

29 - تارماق
پارتىيانىڭ ايمىاقتىق كومىيەتتە-تى رى جانە ايمىاقتىق كومىيەتتەرىمەن قارايلاس ۇيمە-دارى — پارتىيانىڭ ولكەلىك، اۆتونومىيالى رايون-دىق كومىيەتتەتەرىنىڭ بىرىنەشە اۋدان، اۆتونومىيالى اۋدان، قالا كولەمىندە قۇرغان ۋاكىلدىك وركانى. ول ولكەلىك، اۆتونومىيالى رايوندىق كومىيەتتەتەر بەرگەن ۇققىقا ساي، ۋوز ايماعىنىڭ قىزمەتتىنە باس-شىلىق ەتەدى.

بەسىنىشى تاراۋ پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى

30 - تارماق
كاسپورىن، اۋىل - قىستاق، مەكەمە - وركان، مەكتەپ، شىپاخانا، علم اكا دەمىيالا-رى مەن زەرەتتەۋ ورنىندارى، ۋمالى، الەۋمەتتە-تىك اۋماق، قوعامىدىق ۇيىمدار، خالىق ازاتتىق ارىمىاسىنىڭ لىان - دۇيلەرى جانە باسقا نەڭىز-گى ساتى ورنىندار، ۇشتەن ارتىق رەسىي پارتىيا مۇ-شەسى بولسا، پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى ۇيىمىن قۇرۇعا ۋىيسى.

پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى قىزمەتتە-تىڭ قاجەتتىنە جانە پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ سانىنا قاراي، جوعارى دارەجەلى پارتىيا ۇيىمىنىڭ بەكتىۋى ارقىلى پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى كومىيەتتىن، باس ياچەيكالىقاسىن، ياچەيكالىقاسىن جەكە - جەكە قۇ-رادى. نەڭىزگى ساتى كومىيەتتىن پارتىيا مۇشەلەرى جىيالىسى نەھەسە قۇرلىتايى سايلالايدى، باس ياچەيە-كا القاسى مەن ياچەيكالىقاسىن پارتىيا مۇشەلەرى جىيالىسى سايلالايدى، مۇشەلىككە كاندىدات كور-سەتكەندە، پارتىيا مۇشەلەرى مەن بۇقارادان كەڭ-نەن ىپكىر اۋ كەرەك.

31 - تارماق
پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى كومىيە-تەتتىنىڭ، باس ياچەيكالىقاسىنىڭ، ياچەيكالىقاسىنىڭ ۋار كەزەڭىنىڭ مىندەت وتەۋ مەرزىمى 3 — 5 جىل بولادى، نەڭىزگى ساتى كومىيەتتىنىڭ، باس ياچەيكالىقاسىنىڭ، ياچەيكالىقاسىنىڭ شۇجىى، شۇجىيدىڭ ورنە-باسارلارى سايلانىىپ شىققان سولك، ونى جوعارى دا-رەجەلى پارتىيا ۇيىمىنا جولداپ بەكتىتسەرۋ كەرەك.

32 - تارماق
پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى ۇيمە-دارى — پارتىيانىڭ قوعامىدىق نەڭىزگى ساتى ۇيمە-دارىنىداى جاۋىنگەرلىك قورعانى، پارتىيانىڭ بارلىق قىزمەتتىنىڭ جانە جاۋىنگەرلىك كۇشىنىڭ نەڭىزى. ولاردىڭ نەڭىزگى مىندەتى مىنالار:

(1) پارتىيانىڭ لۇشىيانىن، باىعتىن، سايباساتىن ۇڭىتتەۋ جانە اتقارۋ، پارتىيا ورتالىق كومىيەتتىنىڭ، جوعارى دارەجەلى ۇيىمىنىڭ جانە ۋز ۇيىمىنىڭ قا-رالارىن ۇڭىتتەۋ جانە اتقارۋ، پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ ۇزدىك وتەگەلىلىك رولىن تولىق ساۋلەلەندىرۋ، الغا-باسار نەڭىزگى ساتى پارتىيا ۇيىمدارىن بەلسەندىلىك پەن قۇرىپ، ۇزدىك پارتىيا مۇشەسى بولۇعا قۇلىشئو، پارتىيانىڭ ۋشى - سىرتىنداى كادرلار مەن بۇقارانى نىنتىماقتاستىرىپ، ۇيىمداستىرىپ، ۋوز ورنىنا جۇك-تەلگەن مىندەتتى كۇش سالا ورنىنداۋ.

(2) پارتىيا مۇشەلەرىن ماركىسىزم - لەنىنىزمىدى، ماۋ زىدۇڭ يدەياسىن، دىڭ شىياۋپىڭ نازاراياسىن، ”ۇشكە ۋاكىلدىك ەتۋ“ ماڭىزدى يدەياسىن، علمىي دامۇ كوزقاراسىن، شي جىنپىڭ جاڭا ەداۋىر جۇڭگو-شا سوتسىيالىزم يدەياسىن مۇقيات ۇيرەنۈگە، ”ەكىنى ۇيرەنىپ، بىردە تولمەدى بولۇ“ ۇيرەنۋ تارىيەسىن، پارتىيا نارىچىن ۇيرەنۋ تارىيەسىن ۇدايىلاندىرۋدى، تىۋزىمدەندىرۋدى ىلگەرەتلەتۈگە، پارتىيانىڭ لۇشىيانىن، باىعتىن، سايباساتىن جانە قارارىن ۇيرەنۋ-گە، پارتىيا تۇرالى نەڭىزگى بىلىمدەردى ۇيرەنۈگە، علمىدى، مادەنىيەتتى، زاڭدى جانە كاسپىتك بىلىم-دەردى ۇيرەنۈگە ۇيىمداستىرۋ.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسىنىڭ ۋستاۋى

(3) پارتىيا مۇشەلەرىنە تارىيە جۇرگىزۋ، ولاردى باسقارۋ، باقلاۋ جانە ولارعا قىزمەت ەتۋ، پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ سايباسىن جوعارىلاتقۇ، مۇرات - سەنىمەن بەكەمدەۋ، پارتىيالىلىغىن كۇشەيتۋ، پارتىيانىڭ ۇيىمىدىق تۇرمىسىن قاتايىتۋ، سىن جانە ۋوز - وزىنە سىندى ورىستەتۋ، پارتىيا ۋتارتىبىن قورعاۋ جانە اتقارۋ، پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ ۋوز بورىشتارىن شىن ما-نىدندە وتەنۇن باقلاۋ، پارتىيا مۇشەلەرىنىڭ ۇقىعىنا قول سۇغىلماۋىن قاتناماسىز ەتقۇ. جىلجىمىالى پارتىيا مۇشەلەرىن باسقارۋدى كۇشەيتۋ جانە جاقسارتۇ.

(4) بۇقارامەن قويۇ بايلانىستا بولۇ، بۇقارا-نىڭ پارتىيا مۇشەلەرى، پارتىيا قىزمەتى جونىدەگى سىنىن جانە ىپكىرلەرىن ۇنەمى ۇعىپ وتىرۋ، بۇقارا-نىڭ ورنىدى ۇقىعى مەن مۇددەسىن قورعاۋ، بۇقارا-نىڭ يدەيالىق سايباسى قىزمەتىن ويداعىداي سىتەۋ.

(5) پارتىيا مۇشەلەرى مەن بۇقارانىڭ بەلسەند-ىلىگىن، جاساھپازدىغىن تولىق ساۋلەلەندىرۋ، ولاردىڭ ارانىداى تاڭداۋلى دارىندىلاردى كورە ۇبىلۇ، جەتىلدىرۋ جانە كورسەتقۇ، ولاردىڭ رەفور-مالاۋ، ەسك اشۇ جانە سوتسىيالىستىك وسزاماندا-نەدردۇ قۇرىلىسى بارىسىندا ۋوز اقبل - پاراساتىن ار-ناۋىنا دەم بەرۋ جانە ونى قولداۋ.

(6) پارتىيعا كىرۋدى تالاپ ەتكەن بەلسەندى-لەردى تارىيەلەۋ جانە جەتىلدىرۋ، پارتىيعا مۇشە قا-بىلداۋداى ۇنەملىك قىزمەتتى ويداعىداي سىتەۋ، ۇندىرىستىڭ جانە قىزمەتتىڭ ۇبرىنىشى شەبىندە-گىلەردەن جانە جاستار اراسىنان پارتىيعا مۇشە قا-بىلداۋعا ۋمان بەرۋ.

(7) پارتىيالى كادىرلار مەن باسقا قىزمەتكەر-لەردىڭ قايى - قايسىسىنىڭ دا مەملىكەتتىڭ زاڭدا-رىنا، زاڭدىق ەرەجەلەرىنە قاتانگ بويسۇنۇىن، مەمە-لىكەتتىڭ قازىنا - ەكونومىكالىق زاڭدىق ەرەجەلە-رىنە جانە كادىرلار تۇزىمىنە قاتانگ بويسۇنۇىن، مەملىكەتتىڭ، كوللەكتىۋتىڭ جانە بۇقارانىڭ مۇد-دەسىنە قول سۇيقاپۇىن باقلاۋ.

(8) پارتىيا مۇشەلەرى مەن بۇقارانى ناشار يىيە-مىلداردى سانالى تۇردە تەجەۋگە، ۋتۇرلى تارتىپ-كەش، زاڭعا قايشى ارەكەتتەرگە قارسى باتىل كۇرەس جۇرگىزۋگە تارىيەلەۋ.

33 - تارماق
پارتىيانىڭ مالىدەگى، اۋلىداى، قالاشىقتاعى نەڭىزگى ساتى كومىيەتتەتەرى مەن قىس-تاقىتارداعى، الەۋمەتتىك رايوندارداى ۇيىمدارى ۋوز رايوندارنىڭ نەڭىزگى ساتىداى ۋتۇرلى ۇيىمدارى مەن ۋار سالاداى قىزمەتتە ۇبىر تۇتاس باسشىلىق ەتىپ، نەڭىزگى ساتلاردىڭ قوعامىدىق جونىگە سالۇىن كۇشەيتىپ، اكىمشىلك ۇيىمداردىڭ، شارۋا-شىلىق ۇيىمداردىڭ جانە بۇقارانىڭ ۋوزىن - ۋوزى باسقارتىن ۇيىمدارىنىڭ قىزمەت ۇققىتارىن تولىق جۇرگىزۋىن قولدايدى جانە قاتناماسىز ەتەدى.

مەملىكەت مەنىڭكىدەگى كاسپورىننىڭ پارت-كومى (پارتىگروۋپپاسى) باسشىلىق رولىن ساۋلەلەندىد-رىپ، باىعداردى يگەرەپ، جالىي جامعايدى مەڭگە-رىپ، تىياناقتاندىرۇعا كەپىلدىك ەتىپ، كاسپورىند-داردىڭ ماڭىزدى سىتەرىن بەلگىلەمە بويىنشا تالق-لايدى جانە ۇيىعارادى. مەملىكەت مەنىڭكىدەگى كاسپورىننىدار مەن كوللەكتىۋتىك كاسپورىننىدارداى پارتىيانىڭ نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى كاسپورىننىدار-داى ۇندىرىستى باسقارۋدى وزەك ەتە وتىرىپ قىزمەت ورىستەتەدى. پارتىيانىڭ جانە مەملىكەتتىنىڭ باىعت - سايباساتتارىنىڭ سول كاسپورىننىداردا دا-يەكتى اتقارىلۇىنا كەپىلدىك ەتەدى جانە باقلايد-دى؛ جانراڭكەرلەر كەڭسەسىنىڭ، جورالار كەڭسەس-نىڭ، باقلاۋشىلار كەڭسەسىنىڭ جانە مەڭگەرۋشىنىڭ (زاۋۋود باسشىلىڭ) زاڭ بويىنشا قىزمەت ۇققىتارىن جۇرگىزۋىن قولدايدى؛ بۇكىل نىتا - پەيىلمەن جۇ-مىشى - قىزمەتكەرلەر قاۋىمىنا سۇيەنىپ، جۇمىشى - قىزمەتكەرلەر قۇرلىتاينىڭ قىزمەتتى ورىستەتۋىن قول-مايدى؛ كاسپورىننىدارداى كەلىلى ماسەلەرگە شەشىم جاساۋعا قاتناسادى؛ پارتىيا ۇيىمىنىڭ وزىندىك قۇرىلم-سىن كۇشەيتىپ، بدەيالىق - سايباسى قىزمەتكە، رۇحانى وركەنىەت قۇرىلىسىنا، بىرلىكسپ قىزمەتتىنە جانە جۇمىشى ۇيىمى، كوممۇنىستىك جاستار ودا-ى، ايەلدەر ۇيىمى سىياقتى بۇقارالىق توپتار مەن ۇيىمدارعا باسشىلىق ەتەدى.

پارتىيانىڭ جالپىلىق مەنىشككە جاتپاتىن شار-ۋاشلىق ۇيىمدارىنىداى نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى پارتىيانىڭ باىعت - سايباساتتارىن دايەكتىلەندىرىپ، كاسپورىننىداردى مەملىكەتتىڭ زاڭدارىنا، زاڭدىق ەرەجەلەرىنە بويسۇنۇعا جەتەكتەپ جانە ونى باقلاپ، جۇمىشى ۇيىمى، كوممۇنىستىك جاستار وداى سىياقتى بۇقارالىق توپتار مەن ۇيىمدارعا باس-شىلىق ەتىپ، جۇمىشى - قىزمەتكەرلەر قاۋىمىن

نىنتىماقتاستىرىپ، ۇيىستىرىپ، ۋارقايسى قاجىتىڭ زاڭدى ۇققى - مۇددەسىن قورعاپ، كاسپورىننىدار-دىڭ قاۋسىز دامۇىن جەبەيدى.

پارتىيانىڭ قوعامىدىق ۇيىمدارىنىداى نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى پارتىيانىڭ لۇشىيان، باىعت، سايباسا-تىن ۇڭىتتەپ جانە اتقارپ، جۇمىشى ۇيىمى، كوممۇنىستىك جاستار وداىى سىياقتى بۇقارالىق توپتار مەن ۇيىمدارعا باسشىلىق ەتىپ، پارتىيا مۇ-شەلەرىن تارىيەلەپ، باسقارپ، ولاردى بۇقاراعا قىزمەت وتەۋگە جەتەكتەپ، سىتەرىمىزدىڭ دامۇىن جەبەيدى.

پارتىيانىڭ اكىمشىلك باسشى جاۋاپتى بولۇ ۋتۇزىمى اتقارىلغان ۋسورىننىدارداى نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى جاۋىنگەرلىك قورعان رولىن ساۋلەلەندىد-ردەدى. پارتىيانىڭ پارتىكومنىڭ باسشىلىغىندا اكىمشە-لىك باسشى جاۋاپتى بولۇ ۋتۇزىمىن جۇرگىزگەن ۋسورىننىدارداى نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى كەلىلى ماسەلەلەردى تالقلايدى جانە ول تۇرالى شەشىم جاسايدى، سونىمەن بىرگە اكىمشىلك باسشىلار-دىڭ ۋوز قىزمەت ۇقىغىن تولىق جۇرگىزۋىنە كە-بىلدىك ەتەدى.

پارتىيانىڭ ۋار دارەجەلى پارتىيا جانە مەمەلە-كەت وركاندارىنىداى نەڭىزگى ساتى ۇيىمدارى اكىم-شىلىك جاۋاپتىلاردىڭ ۋوز مىندەتتەرىن ورنىنداۋىنا، قىزمەتتەرىن جاقسارتۇىنا كۈمەكتەسەدى، اكىمشىلك جاۋاپتىلاردى قامتىغان ۋاربىر پارتىيا مۇشەسىن تارىيە-لەيدى، باسقارادى، باقلايدى، ۋوز ورنىنىڭ كاسپى-تىك قىزمەتتەرىنە باسشىلىق ەتەيدى.

34 - تارماق
پارتىيا ياچەيكاسى پارتىيانىڭ نە-گىزدىك ۇيىمى، ول پارتىيا مۇشەلەرىن تىكە تارىيە-لەۋ، پارتىيا مۇشەلەرىن باسقارۋ، پارتىيا مۇشەلەرىن باقلاۋ جانە بۇقارانى ۇيىمداستىرۋ، بۇقاراعا ۇڭىت جۇرگىزۋ، بۇقارانى ۇيىستىرۋ، بۇقاراعا قىزمە